

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 10. februar 2012.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Nalog od: 10. februar 2012.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

POVJERLJIVO

ODLUKA U VEZI S DRUGOM POSJETOM LOKACIJAMA

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud), proprio motu, donosi ovu odluku u vezi s posjetom lokacijama u Srebrenici, Bosna i Hercegovina (dalje u tekstu: BiH), i oko nje.

I. Kontekst i argumentacija

1. Tokom pretresa održanog 24. januara 2012. Vijeće je obavijestilo strane u postupku da razmatra mogućnost organizovanja posjete lokacijama u Srebrenici. Vijeće je takođe izjavilo da, iako ne predviđa posjete drugim lokacijama vezanim za "opštinsku komponentu" predmeta, želi saslušati mišljenje strana u postupku u vezi s tim da li bi posjeta lokacijama obuhvaćenim Optužnicom bila korisna. Vijeće je takođe od strana u postupku zatražilo da identifikuju predložene lokacije, itinerer i učesnike za potrebe posjete lokacijama.¹

2. Optuženi je 31. januara 2012. dostavio svoj podnesak u kom iznosi mišljenje da bi posjeta lokacijama u "određenim opštinama" mogla biti korisna, ali da bi Vijeće bilo u boljoj poziciji da utvrdi koje lokacije treba posjetiti nakon što sasluša svjedoke odbrane u komponenti dokaznog postupka odbrane koja se odnosi na opštine.² Optuženi dalje podnosi spisak predloženih lokacija koje treba posjetiti i ponavlja svoj zahtjev da bude prisutan tokom posjete lokaciji.³ Alternativno, optuženi izjavljuje da će ga predstavljati njegov pravni savjetnik, g. Peter Robinson.⁴

3. Takođe 31. januara 2012., branilac u pripravnosti je dostavio podnesak u kom tvrdi da je "u okviru njegovog mandata i odgovornosti da učestvuje u eventualnoj budućoj posjeti lokacijama, ukoliko Pretresno vijeće utvrdi da bi takva posjeta pomogla njegovom razumijevanju stvari".⁵ Branilac u pripravnosti stoga traži da on i njegov pravni konsultant budu pozvani da učestvuju u posjeti lokacijama.⁶

4. Istog dana, tužilaštvo je dostavilo podnesak u kom prvo navodi da, s obzirom na broj opština i mjesta zločina, kao i na okolnosti ovog predmeta, ne predlaže posjetu nijednoj od

¹ Pretres, T. 23841–23482 (24. januar 2012.) (djelimično zatvorena sjednica).

² Podnesak odbrane u vezi s posjetom lokacijama u Srebrenici, povjerljivo, 31. januar 2012. (dalje u tekstu: Podnesak optuženog), par. 2.

³ Podnesak optuženog, par. 3, 5. Dodatak A.

⁴ Podnesak optuženog, par. 4.

⁵ Podnesak branioca u pripravnosti kao odgovor na Poziv Pretresnog vijeća stranama u postupku da razmotre pitanja vezana za moguću posjetu lokacijama, povjerljivo, 31. januar 2012. (dalje u tekstu: Podnesak branioca u pripravnosti), par. 7.

⁶ Podnesak branioca u pripravnosti, par. 8.

opština i mjesta zločina obuhvaćenih komponentom Optužnice koja se odnosi na opštine.⁷ U Dodatku A, tužilaštvo predlaže itinerer posjeta na 23 lokacije koje su relevantne za optužbe u Optužnici u vezi s komponentom predmeta koja se odnosi na Srebrenicu.⁸

5. Predsjednik Međunarodnog suda je 7. februara 2012. odobrio zahtjev Vijeća da posjeti lokacije u ovom postupku.

II. Mjerodavno pravo

6. Pravilo 4 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik) predviđa sljedeće: "Sudska vijeća mogu obavljati svoje dužnosti i van sjedišta Međunarodnog suda ako to predsjednik odobri u interesu pravde".

III. Diskusija

7. Prvo, kada je riječ o ponovljenom zahtjevu optuženog da bude prisutan tokom posjete lokacijama, Vijeće ostaje pri stavu da nije ni potrebno ni primjereno da optuženi prisustvuje posjeti lokacijama. U vezi s posjetom lokacijama u Sarajevu koja je organizovana u maju 2011. (dalje u tekstu: posjeta lokacijama u Sarajevu), Vijeće je već konstatovalo da je svrha te posjete bila da se Vijeću pruži mogućnost da vidi određena značajna mjesta i lokacije koji se pominju u Optužnici kako bi u vezi s ovim lokacijama, kao i geografijom i topografijom tog područja, steklo trodimenzionalni utisak iz prve ruke.⁹ Svrha ostaje ista i za ovu posjetu lokacijama. Vijeće je već izjavilo i ovdje ponavlja da tokom posjete lokacijama neće biti prikupljeni dokazi i da će od strana u postupku biti zatraženo da se uzdrže od iznošenja argumentacije u skladu s protokolom priloženim ovoj Odluci (dalje u tekstu: Protokol). Kao takva, posjeta lokacijama neće predstavljati povredu prava optuženog da mu se sudi u njegovom prisustvu koje je predviđeno u članu 21(4)(d) Statuta Međunarodnog suda.

8. Kada je riječ o delegaciji, Vijeće ima u vidu da je tužilaštvo imenovalo g. Juliana Nichollsa, a da je optuženi odredio g. Petera Robinsona, i nema ništa protiv toga da g. Nicholls i g. Robinson budu u pratnji Vijeća. Vijeće je takođe razmotrilo zahtjev branioca u pripravnosti da učestvuje u posjeti lokacijama i mišljenja je da je to razumno s obzirom na

⁷ Treći podnesak tužilaštva u vezi s posjetom lokacijama, povjerljivo, 31. januar 2012. (dalje u tekstu: Podnesak tužilaštva), par. 2.

⁸ Podnesak tužilaštva, par. 3, 4, Dodatak A.

⁹ Odluka o obilasku mjesta događaja, 28. januar 2011., par. 12 (povjerljivost ukinuta Nalogom kojim se ukida povjerljivi status Odluke o obilasku mjesta događaja i relevantnih podnesaka, 24. maj 2011.).

njegovu dužnost da "nastav[i] učestvovati u postupku i zadrž[i] svojstvo zastupanja interesa optuženog ako Vijeće odluči da je to potrebno".¹⁰ Međutim, Vijeće ne smatra da je potrebno da pravni konsultant branioca u pripravnosti takođe bude prisutan.

9. Vijeće nadalje smatra da, kako bi se obezbijedila adekvatna nezavisnost priprema i budući da pripreme iziskuju povezivanje sa svim zainteresovanim stranama, uključujući Vijeće i vlasti BiH, primarnu odgovornost za pripreme posjete lokacijama treba da snosi jedan od službenika Sekretarijata koji će prema potrebi biti u vezi s Vijećem i zainteresovanim stranama.

10. Kao i prilikom posjete lokacijama u Sarajevu, Vijeće je mišljenja da je primjereno zatražiti da jedan predstavnik Sekretarijata ili Službe za organizaciju i podršku rada sudnica Međunarodnog suda (dalje u tekstu: CMSS) bude u pratnji Vijeća kako bi vodio tačan i detaljan zapisnik posjete lokacijama i starao se o poštovanju Protokola. U zapisniku će biti naznačene lokacije koje su viđene i/ili posjećene, datum i vrijeme kada su lokacije viđene i/ili posjećene i eventualna zapažanja na osnovu stava 3 i 4 Protokola.

11. Vijeće podsjeća strane u postupku na neophodnost čuvanja povjerljivosti svih razgovora u vezi s posjetom lokacijama. S obzirom na velike bojazni u pogledu sigurnosti, Vijeće neće objavljivati nijedan aspekt priprema za posjetu lokacijama. Međutim, po okončanju posjete lokacijama, optuženi može podnijeti zahtjev da se povjerljivi status svih podnesaka u vezi s posjetom lokacijama ukine.

IV. Dispozitiv

13. U skladu s tim, Vijeće, na osnovu pravila 4 i 54 Pravilnika, ovim **DONOSI ODLUKU** da posjeta lokacijama u Srebrenici i oko nje u ovom postupku uslijedi krajem maja ili početkom juna 2012., pri čemu će Vijeće naknadno utvrditi tačan datum i **NALAŽE** sljedeće:

- 1) Vijeće će pripremiti precizan itinerer, na osnovu lokacija relevantnih za Optužnicu, itinerera koje predlože strane u postupku i relevantnih faktora vezanih za bezbjednost i budžet;
- 2) Tokom posjete lokacijama, u pratnji Vijeća će biti sljedeći:

---

¹⁰ Odluka o dodjeljivanju branioca u pripravnosti, 15. april 2010., par. 8.

- a. jedan službenik Sekretarijata;
  - b. g. Julian Nicholls, u ime tužilaštva
  - c. g. Peter Robinson, u ime optuženog;
  - d. branilac u pripravnosti
  - e. jedan član osoblja za pravnu podršku Vijeću;
  - f. jedan prevodilac;
  - g. jedan predstavnik CMSS, čija je uloga ograničena na ono što je navedeno u paragrafu 10 gore i u paragrafima 6 i 7 Protokola;
  - h. broj radnika obezbjeđenja i vozača koji su potrebni za delegaciju ove veličine;
- 3) strana u postupku će poštovati Protokol;
- 4) povjerljivi status svih podnesaka u vezi s posjetom lokacijama biće očuvan do daljnjeg naloga Vijeća.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavna engleska verzija.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 10. februara 2012.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]

POVJERLJIVI DODATAK A
PROTOKOL O POSTUPANJU TOKOM POSJETE LOKACIJAMA

Procedura tokom posjete lokacijama

- 1) Strane u postupku neće tražiti prihvatanje dokaza.
- 2) Strane u postupku se neće upuštati u iznošenje argumenata.
- 3) Na zahtjev sudija, strane u postupku mogu identifikovati geografske lokacije ili njihove karakteristike koje se pominju u Optužnici ili pretpretresnim podnescima strana.
- 4) Na zahtjev sudija, strane u postupku mogu iznositi komentare o događajima koji su se prema navodima, desili na tim lokacijama samo pozivajući se na Optužnicu ili svoje pretpretresne podneske.
- 5) Strane u postupku ne smiju kontaktirati s medijima.

Zapisnik o posjeti lokacijama

- 6) Tokom posjete lokacijama, predstavnik CMSS biće prisutan kako bi se obezbijedilo da ovaj protokol poštuje i da pripremi zapisnik po okončanju posjete.
- 7) Po okončanju posjete i uz odobrenje Vijeća, zapisnik posjete koji se pominje u paragrafu 6 gore biće zaveden u spis.